

Beslissing nr. 2001-C/C-47 van 10 september 2001

INZAKE :

Luminus nv / Publilum nv / Centrica plc / cv Interelectra / cv Iveg / cv PBE / cv Pligas / cv VEM / cv WVEM

Gezien de aanmelding op 27 juli 2001 door de betrokken partijen aan het secretariaat van de Raad voor de Mededinging van een overeenkomst, die het voorwerp uitmaakt van huidige concentratieprocedure.

Gezien de mededeling conform artikel 32 bis § 1 van de Wet op de Bescherming van de Economische Mededinging, zoals gecoördineerd op 1 juli 1999 (W.B.E.M.) van de aanmelding van de concentratie op 30 juli 2001 door het secretariaat van de Raad aan het korps van verslaggevers.

Gezien de stukken van het dossier.

Gezien het onderzoeksdossier van de Dienst voor de Mededinging dd 23 augustus 2001.

Gezien het gemotiveerd verslag van de verslaggever zoals dit op 23 augustus 2001 werd opgesteld en op 24 augustus 2001 werd neergelegd.

Gehoord de verslaggever, de heer B. Stulens;

Gehoord de Dienst bij monde van de heer E. Verhaeren;

Gehoord de aanmeldende partijen bij monde van meester Marc van der Woude, meester Thomas Chellingsworth, meester Bernard van de Walle de Ghelcke, meester Paul Martinet en de heer Marc Schetz.

Gelet op de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken van toepassing overeenkomstig artikel 54 bis W.B.E.M..

1. Over de aanmeldende partijen :

De volgende ondernemingen zijn in bovenvermelde concentratie de aanmeldende partijen :

- Publilum N.V., een vennootschap naar Belgisch recht met maatschappelijke zetel in 3500 Hasselt, Trichterheideweg 8
- Centrica plc, een vennootschap onder het recht van Engeland en Wales met maatschappelijke zetel in Charter Court, 50 Windsor Road, Slough, Berkshire SL1 2HA, Verenigd Koninkrijk
- Luminus N.V., een vennootschap naar Belgisch recht met maatschappelijke zetel in 3500 Hasselt, Gouverneur Verwilgensingel 32
- C.V.B.A. Provinciale Intercommunale Elektriciteitsmaatschappij van Limburg, afgekort als Interelectra, een coöperatieve intermunicipale vennootschap naar Belgisch recht met maatschappelijke zetel in 3500 Hasselt, Trichterheideweg 8
- C.V.B.A. Intercommunale voor Energie, afgekort als IVEG, een coöperatieve intermunicipale vennootschap naar Belgisch recht met maatschappelijke zetel in 2660 Antwerpen - Hoboken, Antwerpsesteenweg 260
- C.V.B.A. Provinciale Brabantse Energiemaatschappij, afgekort als PBE, een coöperatieve intermunicipale vennootschap naar Belgisch recht met maatschappelijke zetel in 3210 Linden, Diestsesteenweg 126

- C.V.B.A. Intercommunale maatschappij voor gasbedeling, afgekort als Pligas, een coöperatieve intermunicipale vennootschap naar Belgisch recht met maatschappelijke zetel te 3500 Hasselt, Trichterheideweg 8
- C.V.B.A. Vlaamse Energie- en Teledistributiemaatschappij, afgekort als VEM, een coöperatieve intermunicipale vennootschap naar Belgisch recht met maatschappelijke zetel in 8000 Brugge, Hoogstraat 37-41
- C.V.B.A. West-Vlaamse Elektriciteitsmaatschappij, afgekort als WVEM, een coöperatieve intermunicipale vennootschap naar Belgisch recht met maatschappelijke zetel in 8000 Brugge, Hoogstraat 37-41

De aanmeldende partijen zijn ondernemingen in de zin van artikel 1 van de W.B.E.M..

2. Over de concentratie :

Het voorwerp van de concentratie is de gemeenschappelijke onderneming Luminus nv, die door de uitwerking van twee op 28 juni 2001 gesloten overeenkomsten, nl. de "Share Purchase Agreement" en de "Joint Venture Agreement", zal worden gecreëerd.

De bedrijfstakken energielevering (nl. de verkoop van gas en electriciteit aan eindafnemers) van de zes aanmeldende zuivere intercommunales Interelectra, IVEG, PBE, Pligas, VEM en WVEM worden aan nv Luminus overgedragen.

De intercommunales zullen zelf beheerder van de distributieinstallaties blijven (zie ook Besluit Vlaamse regering dd. 15 juni 2001, B.S. 5 september 2001), terwijl de nv Luminus voor de levering aan de eindafnemer zal instaan.

Blijkens deze op 28 juni 2001 gesloten overeenkomsten valt de nv Luminus onder de gezamenlijke controle van Publilum en Centrica, die elk 50 % van de aandelen bezitten.

Publilum is een aanwervings- en holdingsvennootschap van vier Vlaamse gemeenten die de zes intercommunales controleert.

Centrica treedt op via haar volle onderneming GB Gas Holdings Ltd.

De nv Luminus zal als een zelfstandige economische eenheid optreden, vermits zij over een eigen onafhankelijk bestuur, organisatie, personeel en middelen zal beschikken.

Het feit dat de nv Luminus op een duurzame en onafhankelijke wijze zal moeten optreden wordt bevestigd door het Vlaams elektriciteitsdecreet van 17 juni 2000 en het Vlaams gasdecreet van 6 juli 2001.

Op basis van deze decretale verplichtingen zijn de aanmeldende partijen verplicht om Luminus tot een zelfstandige economische eenheid uit te bouwen, die op een duurzame en onafhankelijke wijze alle economische functies uitoefent.

De voorgehouden operatie is dan ook een concentratie in de zin van artikel 9 § 2 van de W.B.E.M., nl. een concentratieve joint-venture.

3. Over de termijnen :

De overeenkomsten dd 28 juni 2001 werden tijdig binnen één maand aangemeld conform de voorschriften en pleegvormen voorzien in artikel 12 § 1 van de W.B.E.M., verder in het K.B. van 23 maart 1993 (B.S. 31.03.1993), gewijzigd bij K.B. van 22 januari 1998 (B.S. 24.04.1998) en bij K.B. van 11 maart 1999 (B.S. 19.05.1999) en bij K.B. van 18 juni 1999 (B.S. 12.10.1999).

4. Over de marktafbakening :

Deze concentratie heeft betrekking op de elektriciteitsmarkt en op de gasmarkt.

a. Over de betrokken markt betreffende de elektriciteitslevering :

Blijkens de beschikkingspraktijk van de Commissie waarbij de Raad zich aansluit, kan de elektriciteitsmarkt opgesplitst worden in minstens vijf

afzonderlijke productmarkten, nl. productie in elektrische centrales, transport via hoogspanningskabels, transport via laagspannings- en plaatselijke kabels, levering aan grootgebruikers, levering aan kleingebruikers.

Onderhavige concentratie heeft voor wat de elektriciteit betreft enkel betrekking op enerzijds de markt voor de levering van elektriciteit aan kleinverbruikers, waarvan de relevante geografische markt op dit ogenblik deze van de distributiezones van de intercommunales in Vlaanderen is (wat na de liberalisering ruimer kan zijn) en anderzijds de markt voor de levering van elektriciteit aan grootverbruikers, waarvan de relevante geografische markt België is.

b. Over de betrokken markt betreffende de gaslevering :

Blijkens de beschikkingspraktijk van de Commissie die de Raad onderschrijft, kan de gassector opgesplitst worden in minstens acht afzonderlijke productmarkten, nl. de exploratie, de ontginning, het transport via hogedrukpijplijnen, de opslag, de verkoop van gas, de distributie via lage of medium drukpijplijnen, de levering en de trading.

Omwille van specifieke kenmerken doet de Commissie voor dit alles nog eens een opsplitsing in natuurlijk gas en vloeibaar natuurlijk gas (nl.LNG).

De aanmeldende partijen zijn echter enkel actief op de markt van de levering van natuurlijk gas en op de markt van de trading van natuurlijk gas.

De markt van levering van natuurlijk gas kan opgesplitst worden in twee markten, nl. enerzijds de markt van levering aan de kleinverbruikers, waarvan de relevante geografische markt op dit ogenblik beperkt blijft tot de distributiezones van de betrokken intercommunales (wat na de liberalisering ruimer kan zijn), en anderzijds de markt van de levering aan de grootverbruikers, waarvan de relevante geografische markt België is.

De markt van de trading van natuurlijk gas kan opgesplitst worden in drie deelmarkten, nl. de markt voor de fysieke trading van gas gebaseerd op lange termijnovereenkomsten, waarvan de geografische markt Noord Europa is, verder de markt voor de fysieke trading van gas, gebaseerd op korte termijnovereenkomsten, waarvan de geografische markt zelfs ruimer is dan Noord Europa, tenslotte de markt voor de financiële trading in gas afgeleide producten, waarvan de geografische markt internationaal is.

5. Over de omzeldrempels :

De concentratie valt onder het toepassingsgebied van de W.B.E.M., vermits uit de ons verstrekte gegevens blijkt dat de omzeldrempels zoals voorzien in artikel 11 § 1 en artikel 46 van de W.B.E.M. ruimschoots werden bereikt.

6. Over de economische analyse :

a. Voor wat de markt betreffende de levering van electriciteit aan de kleinverbruikers betreft, moet opgemerkt worden dat Luminus aanvankelijk een marktaandeel van meer dan 90 % van de markt zal hebben, nl. de markt die voorheen aan de intercommunales toebehoorde, wat het gevolg is van het feit dat de wetgever destijds een monopoliepositie aan de intercommunales heeft gegeven.

De evolutie, nl. de verdere liberalisering van de energiemarkten laat voorzien dat na de concentratie dit grote marktaandeel in de gebieden van de intercommunales zal dalen.

Anderzijds zal ingevolge de verdere liberalisering Luminus in andere gebieden, dan deze waarin de overdragende intercommunales actief waren, vanaf nul starten en aldaar mogelijk een marktaandeel verwerven.

Ingevolge de verdere liberalisering zullen er meer en meer binnen- en buitenlandse spelers op de markt actief worden, zodat op termijn de concurrentieslag volop zal spelen.

Het feit dat het marktaandeel in de regio van de betrokken intercommunales ver boven de 25 % ligt is dan ook in deze geen bezwaar.

Voor wat de Belgische markt betreffende de levering van elektriciteit aan de grootverbruikers betreft, moet opgemerkt worden dat de aan Luminus over te dragen bedrijfstakken een aandeel vertegenwoordigen dat ruim onder de 25 % ligt, zodat er zich terzake ingevolge artikel 33 § 2-1.a) W.B.E.M. hoe dan ook geen probleem stelt. Deze markt is geen betrokken markt.

b. Voor wat de markt betreffende de levering van natuurlijk gas aan de kleinverbruikers enerzijds en aan de grootverbruikers anderzijds betreft moeten dezelfde bedenkingen en besluiten geformuleerd worden als hierboven met betrekking tot de markt betreffende de levering van elektriciteit aan de kleinverbruikers enerzijds en aan de grootverbruikers anderzijds.

Voor wat de markt van de trading van natuurlijk gas betreft moeten wij vaststellen dat de marktaandelen van de aanmeldende partijen in het bijzonder van Centrica in elk van de drie deelmarkten beneden de 25 % drempel liggen. Deze markten zijn geen betrokken markten.

7. Over de reacties van de sector :

Tenslotte kan nog opgemerkt worden dat de door de Dienst aangeschreven ondernemingen Electrabel, Distrigas en SPE geenszins negatief hebben gereageerd, waarbij door sommigen wordt benadrukt dat deze concentratie het logisch gevolg is van het liberaliseringsproces in de elektriciteits- en in de gasector.

Om deze redenen

De Raad voor de Mededinging,

Stelt vast dat de betrokken concentratie onder het toepassingsgebied valt van de W.B.E.M..

Verklaart de concentratie toelaatbaar conform artikel 33 § 2 punt 1.a) W.B.E.M..

Aldus uitgesproken op 10 september 2001, door de Kamer van de Raad voor de Mededinging samengesteld uit de heer Peter Poma, kamervoorzitter, mevrouw Béatrice Ponet en de heren Robert Van Osselaer en Prof. Marc Jegers, leden.